

**Soortgericht onderzoek
Van Oosthuijzelaan 16
te 's-Gravenzande**

**Opdrachtgever
Vollebregt-Barten Onroerend Goed
B.V.
te Honselersdijk**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
e-mail info@aquaterranova.nl
www.aquaterranova.nl

**Soortgericht onderzoek
Van Oosthuijzelaan 16
te 's-Gravenzande**

**Opdrachtgever
Vollebregt-Barten Onroerend Goed B.V.
te Honselersdijk**

Datum: 30 oktober 2024
Rapportnr: 23305/AQT302FF/SRB
Status: Definitieve rapportage

COLOFON

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Titel : **Soortgericht onderzoek Van
Oosthuijzelaan 16 te 's-Gravenzande**

Opdrachtgever : **Vollebregt-Barten Onroerend Goed B.V.**
Contactpersoon : dhr. A. van der Hoeven

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
e-mail info@aquaterranova.nl
www.aquaterranova.nl

Projectteam

Projectmanager : dhr. Ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : dhr. M. Verschoor
Auteur : dhr. S.R. Beaumont MSc
Projectleider veldwerk : mw. T.J. de Jong BSc
Kwaliteitsborger : mw. E.L. Tang BSc

Projectnummer : **23305**

Aqua-Terra Nova BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
30 oktober 2024	Definitief		

© 2024 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Verantwoording.....	5
2	PLANGEBIED EN BEOOGDE WERKZAAMHEDEN	7
2.1	Ligging plangebied en bestaande situatie.....	7
2.2	Beoogde situatie en werkzaamheden	8
3	WERKWIJZE	10
3.1	Inleiding.....	10
3.2	Projectbeschrijving	10
3.3	Wettelijk kader Omgevingswet.....	10
3.4	Methode en periodisering	10
3.4.1	Vleermuisonderzoek	10
3.5	Effectbeoordeling en toetsing	11
4	RESULTATEN EN INTERPRETATIE	13
4.1	Vleermuizen	13
4.1.1	Paarverblijfplaatsen.....	13
4.1.2	Foerageergebied	13
4.1.3	Vliegroutes.....	14
4.2	Overige waarnemingen	15
5	FUNCTIONALITEIT PLANGEBIED EN EFFECTBEPALING	16
5.1	Functionaliteit plangebied en omgeving	16
5.2	Effectbepaling	16
5.3	Vervolgstappen en ontheffingaanvraag.....	16
6	REFERENTIES	18

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van Vollebregt-Barten Onroerend Goed B.V. heeft Aqua-Terra Nova bv voor de sloop- en bouwactiviteiten in het plangebied Van Oosthuijzelaan 16 te 's-Gravenzande soortgericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van en de functie van het plangebied voor vleermuizen.

Uit het uitgevoerde oriënterende onderzoek, welke is uitgevoerd door Aqua-Terra Nova bv (kenmerk: 23305/AQT301aFF/JZ d.d. 2 april 2024), is gebleken dat de aanwezigheid van vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen niet uitgesloten kon worden en aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet noodzakelijk is¹. Onderstaand onderzoek is uitgevoerd om de aan- dan wel afwezigheid van essentiële vliegroutes en/of foerageergebied van de gewone en ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en baardvleermuis.

1.2 Doelstelling

Het ecologisch onderzoek heeft als doel om vast te stellen:

1. Of er essentieel leefgebied van vleermuizen in het plangebied aanwezig is;
2. Wat de functionaliteit van het plangebied is voor vleermuizen;
3. Welke effecten het project heeft op de functionele leefomgeving van vleermuizen;
4. Welk effect het project heeft op de functionele leefomgeving van de overige aanwezige beschermde soorten.

Vervolgens wordt aangegeven of mogelijke negatieve effecten van het project te vermijden, mitigeren, en/of te compenseren zijn en welke vervolgstappen benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding worden de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek beschreven. Hierna volgt hoofdstuk 2 met de werkwijze en hoofdstuk 3 een beschrijving van de projectlocatie en voorgenomen werkzaamheden. In hoofdstuk 4 komen de resultaten van de inventarisatie aan de orde. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 de functionaliteit en de effecten van de voorgenomen werkzaamheden bepaald en conclusies getrokken met de eventueel benodigde vervolgstappen. Hierna volgen de bronvermeldingen en de bijlagen met o.a. inventarisatiegegevens.

1.4 Verantwoording

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de afwezigheid van soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit gewaarborgd.

De uitvoerend ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige. Deze voorwaarden zijn hierna vermeld.

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij/zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis moeten zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

Aqua-Terra Nova B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) – Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging' en maakt gebruik van hun gedragscode en soortinventarisatieprotocollen. Ook wordt er gewerkt naar kennisdocumenten (soorten, natuurbescherming) van BIJ12.

Aqua-Terra Nova B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

2 PLANGEBIED EN BEOOGDE WERKZAAMHEDEN

2.1 Ligging plangebied en bestaande situatie

Het plangebied is gelegen aan Van Oosthuijzelaan 16 te 's-Gravenzande, in de gemeente Westland in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft een woonhuis, enkele schuren en een grasveld op de rand van een bosachtige en glastuinbouw bedrijfsomgeving. Zie figuur 3.1 voor de ligging en begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1. Ligging en begrenzing van het plangebied Van Oosthuijzelaan 16 te 's-Gravenzande (rood omkaderd).

Het plangebied betreft een met gras begroeid perceel met een oppervlakte van circa 3200 m². Aan de rand van het perceel bevindt zich een woning, op het perceel staan drie houten schuren en vier bomen. Een volwassen esdoorn, een es, een paardenkastanje en een jonge den. Aan de noordkant grenst het perceel aan de Van Oosthuijzelaan, aan de oostkant wordt het perceel begrensd door een dichtbegroeide haag die tussen de huisnummers 16 en 18 in ligt. Ten zuiden grenst het perceel aan het tot het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen' behorende Staelduinse Bos. In het Staelduinse Bos bevinden zich bunkers uit de Tweede Wereldoorlog en een vleermuisreservaat. Ten westen van het plangebied bevindt zich het erf van de Van Oosthuijzelaan 14 en een ruim 7000 m² met gras begroeid perceel. Aan de overzijde van de van Oosthuijzelaan ligt een weiland waarop schapen grazen en glastuinbouwbedrijven zijn gevestigd.

Zie voor een impressie van het plangebied figuur 3.2.

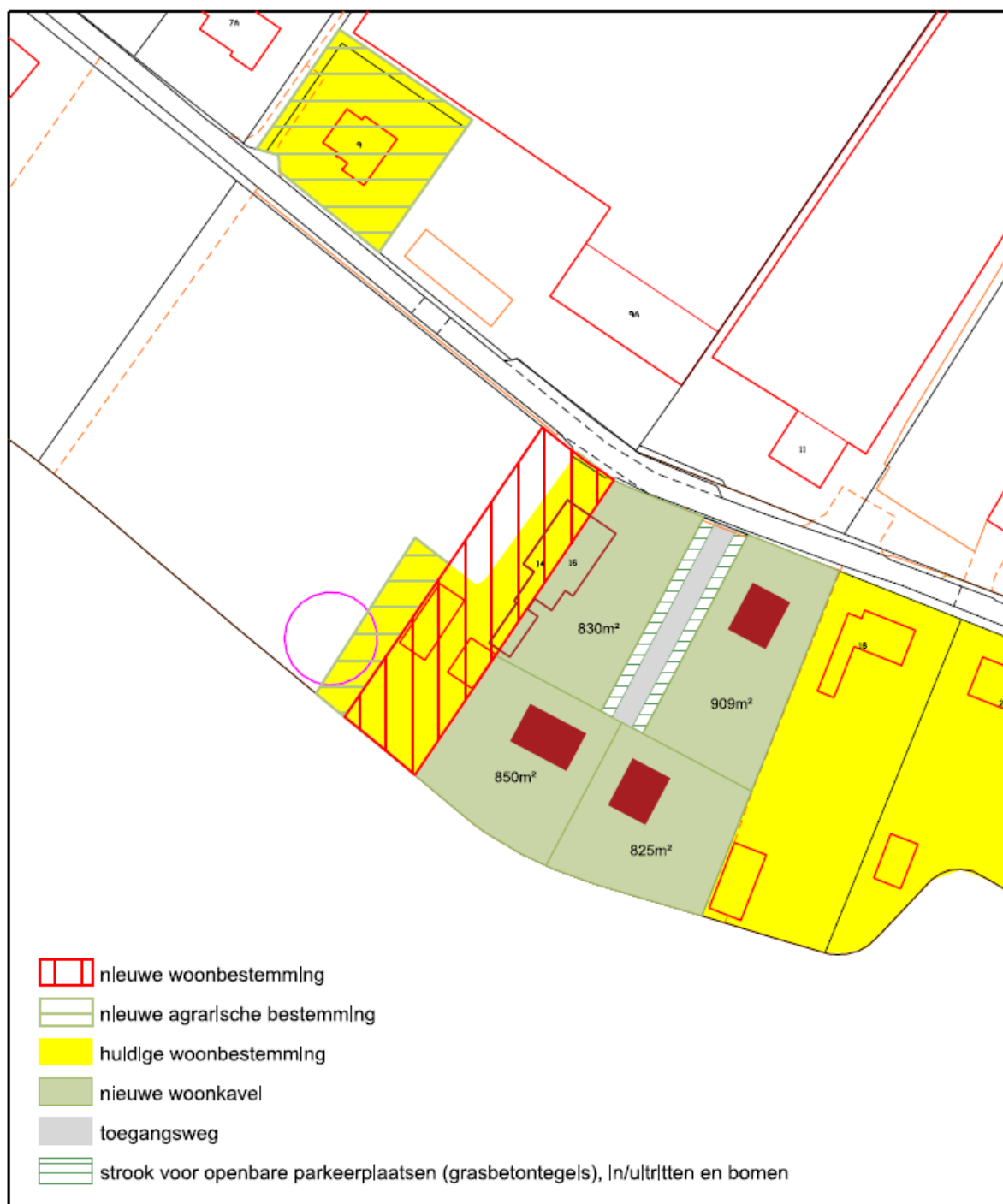
Figuur 3.2. Impressie van het plangebied. Linksboven: Plangebied gezien vanaf de oprit van het perceel. Rechtsboven: Oprit van het perceel en aangrenzende woning. Linksonder: De drie houten schuren op de plaats waar de nieuwbouw komt. Rechtsonder: De paardenkastanje, den en es op de zuidelijke hoek van het perceel.

2.2 Beoogde situatie en werkzaamheden

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Vollebregt-Barten Onroerend Goed BV is voornemens het bestemmingsplan van Van Oosthuijzelaan 16 te 's-Gravenzande om te laten zetten van 'agrarisch-glastuinbouw' naar 'wonen'. Daarna worden op de kavel de drie houten schuren gesloopt. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt om drie vrijstaande woningen met parkeergelegenheid op de kavel te bouwen. De kopers van de kavels kunnen binnen de afstandsmaten van het bestemmingsplan naar eigen ontwerp een woning bouwen. De grote boom aan de voorzijde van de kavel bij de Van Oosthuijzelaan zal naar verwachting blijven staan. De bomen in het zuidwesten van het perceel zullen naar verwachting moeten wijken voor de nieuwe inrichting van de woonkavels. De al aanwezige woning (Van Oosthuijzelaan 14-16) zal blijven staan.

Zie figuur 3.3 voor een hypothetische inrichting van het plangebied.

Figuur 3.3. Hypothetische inrichting plangebied.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Omgevingswet.

3 WERKWIJZE

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Omgevingswet in het project wordt geborgd.

3.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe worden de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

3.3 Wettelijk kader Omgevingswet

In de Omgevingswet zijn beschermde soorten en gebieden aangewezen¹. Hierbij zijn beschermde soorten ingedeeld in drie regimes, respectievelijk art. 11.37, 11.46 en 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Artikel 11.37 betreft regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in de Europese Unie. Artikel 11.46 betreft regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen. Artikel 11.54 betreffen regels ter bescherming van niet onder artikel 11.46 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet.

Alle in de Omgevingswet genoemde soorten zijn strikt beschermd¹. De bescherming van soorten is met name gericht op instandhouding van populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren.

Aan de hand van de waarnemingen in het plangebied en de aanwezigheid van een open veld langs het Staelduinse Bos en de bomenrij die de bosrand vormen, is nader onderzoek naar de aanwezigheid van essentieel foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen noodzakelijk.

3.4 Methode en periodisering

3.4.1 Vleermuisonderzoek

Het aantal bezoeken, het tijdstip en de periode(n) voor het vleermuisonderzoek zijn gebaseerd op het Vleermuisprotocol 2021 en de Kennisdocumenten voor vleermuizen²⁻⁷. In het protocol en de Kennisdocumenten is de minimale inspanning omschreven om de aan- dan wel afwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de geschikte periode door twee (in het voorjaar) en twee (in het najaar) ervaren onderzoekers met batdetector, warmtebeeldkijker en walkietalkie. Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Er zijn twee typen batdetectors gebruikt. De gebruikte Pettersson D240x werkt analoog. De eveneens gebruikte Pettersson M500 USB Ultrasound Microphone werkt digitaal en is gekoppeld aan een smartphone. Met behulp van de app Bat Recorder worden de ultrasone geluiden zowel omgezet in voor de mens hoorbare geluiden als in een oscillogram/sonogram op het scherm zichtbaar gemaakt. Aan de hand van het ritme van het geluid en de frequentie waarop de vleermuis het beste wordt gehoord, de zogenaamde "piekfrequentie", kan in veel gevallen worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van soorten wordt gebruik gemaakt van het programma Batsound.

Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en omdat vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplaatsen binnen hun netwerk, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn avonden of nachten met een temperatuur van boven de 12°C, zonder harde wind (<5 bft) of regen. In totaal zijn twee bezoeken uitgevoerd in de periode van 15 mei t/m 15 augustus. Eén bezoek is in de kraamperiode van vleermuizen uitgevoerd en tussen de bezoeken zitten minimaal acht weken. In tabel 3.1 zijn de data en weersomstandigheden van elk veldbezoek weergegeven.

Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd en zijn geluidsopnamen van vleermuizen gemaakt. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's of kaarten verduidelijkt.

Tabel 3.1. Data en weersomstandigheden uitgevoerde veldinventarisaties vleermuizen.

Datum	Tijd	Focus	Weer
23-5-'24	21:40-23:55 uur <i>Zon onder 21:40 uur</i>	Vliegroute en foerageergebied	12°C, droog, 5/8° bewolkt, 2 Bft ZW
15-8-'24	21:03-23:18 uur <i>Zon onder 21:03 uur</i>	Vliegroute en foerageergebied	22°C, droog, 2/8° bewolkt, 3 Bft ZW

Verantwoording uitvoering onderzoek

In het voorjaar is één bezoek uitgevoerd en in het najaar is één bezoek. Er is rekening gehouden met de aanwezigheid van de watervleermuis, omdat deze voorkomt in de omgeving van het plangebied. Het onderzoek naar foerageergebied en vliegroutes bevat volgens het Vleermuisprotocol 2021, één bezoek tijdens de kraamperiode, welke in de periode 15 mei en 15 juli is. Er zijn twee bezoeken van twee uur en een kwartier uitgevoerd welke 0 minuten na zonsondergang zijn aangevangen. Tijdens alle bezoeken zijn de weersomstandigheden goed geweest om vleermuisonderzoek uit te voeren.

Onderzoeksstrategie op locatie

Tijdens het voor- en najaarsonderzoek zijn voor het onderzoeken van vliegroutes minstens één uur na zonsondergang twee onderzoekers bij de bosrand van het Staelduinse Bos gepost. De onderzoekers zijn aan de uiteindes van de mogelijke vliegroute in het plangebied gepost en hebben door middel van walkietalkies communicatie met elkaar gehad. Bij de onderzoeken is na het posten bij de bosrand gelet op overige activiteit van vleermuizen. De omgeving is te voet onderzocht om foerageergebied van vleermuizen in kaart te brengen. De aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied en de omgeving zijn in kaart gebracht met behulp van batdetectors, warmtebeeldkijkers en walkietalkies.

3.5 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, hun voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 3.2).

Tabel 3.2. Toetsingskader per beschermingscategorie¹.

Categorie	Toetsingskader
Artikel 11.37 en 11.46 van het Bal (Vogelrichtlijn & Habitatrichtlijn)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op beschermde soorten niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek. Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en bestendig beheer, geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Artikel 11.54 van het Bal (Nationaal beschermde soorten)	Iedere afzonderlijke provincie heeft algemene soorten uit deze categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht (zorgplicht is wel van toepassing). Indien deze soorten niet zijn vrijgesteld dienen effecten te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op beschermde soorten niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.

	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en bestendig beheer, geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Alle planten en dieren (Specifieke zorgplicht)	In het kader van de specifieke zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

4 RESULTATEN EN INTERPRETATIE

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten van het vleermuisonderzoek nader toegelicht en er wordt aangegeven waar in het plangebied foerageergebied, vliegroutes of ander (functionele) leefomgeving aanwezig zijn. Een overzicht van deze waarnemingen per onderzoeksperiode, voorjaar en najaar, zijn weergegeven in 4.2 en 4.3.

4.1 Vleermuizen

Tijdens het onderzoek zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis in en in de omgeving van het plangebied waargenomen. Andere vleermuissoorten zijn binnen het plangebied niet waargenomen. In figuur 4.1 is een overzicht van alle waarnemingen weergegeven.

Figuur 4.1 Alle waarnemingen vleermuizen 2024 in en rondom plangebied Van Oosthuijzelaan 16 te 's-Gravenzande.

4.1.1 Paarverblijfplaatsen

Mannelijke gewone dwergvleermuizen vliegen in het najaar baltsend (roepend) rond in een territorium om vrouwelijke vleermuizen te lokken en andere geslachtsrijpe mannen duidelijk te maken van hun territorium². Paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevinden zich doorgaans in een netwerk rondom kraamverblijfplaatsen. Als ze een vrouw gelokt hebben, vindt paring plaats in de paarverblijfplaats van de man. De gewone dwergvleermuis heeft een sterke voorkeur voor paarverblijfplaatsen in gebouwen, maar wordt een enkele keer in een boom aangetroffen. Mannetjes betrekken in de periode augustus t/m eind september een paarterritorium.

Er zijn geen paarverblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen. Wel is er een gewone dwergvleermuis waargenomen die een contactroep deed. Deze waarneming is buiten de periode augustus t/m eind september gedaan. De contactroep is dus geen baltsroep en niet indicatief voor een paarverblijfplaats.

4.1.2 Foerageergebied

Het grasveld en het groen in het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied door gewone dwergvleermuizen, laatvliegers en rosse vleermuizen. Ook zijn waarnemingen van foeragerende

gewone dwergvleermuizen gedaan aan het pad langs het oosten van Staelduinse Bos. In figuur 4.2 is een overzicht van de waargenomen foeragerende vleermuizen weergegeven.

Figuur 4.2 Waarnemingen foeragerende vleermuizen.

4.1.3 Vliegroutes

De meeste vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis, maken gebruik van lijnvormige structuren als vliegroute. Ze vliegen hierbij in de luwte van lijnvormige structuren zoals allerlei soorten watergangen, hagen, houtwallen en bebouwing. Gewone dwergvleermuis en watervleermuis gebruiken vaste vliegroutes om hun foerageergebieden te bereiken, terwijl de ruige dwergvleermuis geen vaste routes volgt om zijn foerageergebieden te bereiken^{2,4,6}. Andere vleermuizen, zoals de rosse vleermuis en de laatvlieger zijn minder afhankelijk van lijnvormige structuren^{5,8}. Men spreekt van een vaste vliegroute als vleermuizen structureel langs bepaalde elementen in het landschap vliegen.

Tijdens de twee bezoeken zijn er overvliegende gewone en ruige dwergvleermuizen, laatvliegers en rosse vleermuizen waargenomen in het plangebied. Langs de bosrand van het Staelduinse Bos zijn drie gewone dwergvleermuizen, zes laatvliegers en drie rosse vleermuizen waargenomen. Het grootste deel van deze vleermuizen vlogen in de noordwest-zuidoostelijke richting, langs de bomenrij grenzend aan het zuiden van het plangebied. Op het veld zijn één gewone dwergvleermuis, vier ruige dwergvleermuizen en één laatvlieger waargenomen. De waargenomen vleermuizen vlogen niet langs lijnvormige structuren. In figuur 4.3 is een overzicht van de waargenomen overvliegende vleermuizen in het plangebied weergegeven.

Figuur 4.3 Waarnemingen overvliegende vleermuizen.

4.2 Overige waarnemingen

Op twee locaties zijn een overvliegende kerkuil waargenomen. Deze waarnemingen zijn gedaan tijdens het voorjaarsbezoek van 23 mei 2024. Eén kerkuil is waargenomen naast het plangebied, overvliegend richting het zuiden. De andere waarneming is gedaan langs de Staelduinlaan. De richting van de overvliegende kerkuil is onbekend. Er zijn geen indicaties van een nestplaats in het plangebied.

5 FUNCTIONALITEIT PLANGEBIED EN EFFECTBEPALING

In dit hoofdstuk worden de functionaliteit van het plangebied voor flora en fauna en de effecten van de voorgenomen werkzaamheden hierop uiteengezet. Ook wordt beschreven wat de wettelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de aanwezigheid van vleermuizen, zoals beschreven in hoofdstuk 4.

5.1 Functionaliteit plangebied en omgeving

Op basis van het onderzoek kan het volgende geconcludeerd worden:

- Het groen in het plangebied wordt als foerageergebied gebruikt door de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis, dit is echter geen essentieel foerageergebied: er is voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig;
- De bosrand van het Staelduinse Bos aan de zuidgrens van het plangebied wordt gebruikt als vliegroute door de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Dit is geen essentiële vliegroute voor de laatvlieger en rosse dwergvleermuis: deze soorten vliegen op grotere hoogte en zijn minder afhankelijk van lijnvormige structuren. De bosrand van het Staelduinse bos is wel een essentiële vliegroute voor de gewone dwergvleermuis: deze soort is sterk afhankelijk van lijnvormige structuren en de omgeving bevat geen alternatieve structuren;
- Het plangebied en zijn omgeving worden gebruikt als leefgebied door de kerkuil. Het plangebied is geen essentieel leefgebied.

5.2 Effectbepaling

De werkzaamheden hebben negatief effect op het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Op het plangebied staan drie houten schuren, dichtbij de bosrand. Vollebregt-Barten Onroerend Goed BV is voornemens deze schuren te slopen om ruimte te maken voor drie vrijstaande woningen met parkeergelegenheid. Het slopen van de schuren en de bouw van de nieuwe woningen hebben een verstorend effect op de foeragerende vleermuizen. Het veld zal tijdens de werkzaamheden ongeschikt zijn als foerageergebied. Er is geen sprake van verstoring van een essentieel foerageergebied. De omgeving bevat voldoende alternatieve groene tuinen.

De werkzaamheden hebben negatief effect op de vliegroute van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, en rosse vleermuis. Het slopen van de schuren en de bouw van de nieuwe woningen hebben een versturend effect op de aanwezige vliegroute langs de bosrand. De gewone dwergvleermuis gebruikt vaste vliegroutes om naar foerageergebieden te vliegen en zijn dus sterk afhankelijk van deze routes. De werkzaamheden blokkeren de vliegroute door de aanwezigheid van machines en bouw materiaal. De nieuwe situatie maakt de vliegroute mogelijk permanent ontoegankelijk. De omgeving van het plangebied bevat geen alternatieve structuren die kunnen dienen als vliegroute. De laatvlieger en rosse vleermuis vliegen op grotere hoogte en zijn daardoor minder afhankelijk van lijnvormige structuren. De bomenrij vormt geen essentiële vliegroute voor deze soorten. Ook hebben de werkzaamheden minder effect op de laatvlieger en rosse vleermuis omdat ze door de hoogte van hun vlucht meer uitwijkmogelijkheden hebben.

5.3 Vervolgstappen en ontheffingaanvraag

De functionele leefomgeving van vleermuizen, zoals foerageergebied en vliegroutes, is beschermd conform artikel 11.46 van het Bal van de Omgevingswet en de Europese Habitatrichtlijn en/of Vogelrichtlijn¹. Op basis van het soortgericht onderzoek naar vleermuizen kan gesteld worden dat het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Omgevingswet noodzakelijk is.

Voor het verkrijgen van deze ontheffing is het noodzakelijk een activiteitenplan ofwel plan van aanpak op te stellen aangaande de omgang met de gewone dwergvleermuis. Het activiteitenplan moet de volgende onderdelen beschrijven/omvatten:

- Onderhavig rapport;
- De locatie van het plangebied en de uit te voeren werkzaamheden moeten nader beschreven worden, inclusief planning van de werkzaamheden;
- Er moet aangetoond worden dat de verstoring van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis tot een minimum wordt beperkt;
- Er moet aangetoond worden dat er alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden, zowel tijdens als na de werkzaamheden;
- Er moet aangetoond worden dat de Staat van Instandhouding van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis niet in het geding komt;

- Er moet beschreven worden dat er sprake is van een dwingende reden voor het uitvoeren van de werkzaamheden;
- Er moeten een alternatievenafweging zijn gemaakt en aangetoond worden dat er geen andere bevredigende oplossing is voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Tot slot wordt door het bevoegd gezag geëist dat de werkzaamheden uitgevoerd worden conform een door een ecoloog opgesteld ecologisch werkprotocol, om een zorgvuldige omgang met beschermde soorten te garanderen.

N.B. Hoewel er tijdens de uitvoering van het onderzoek met de grootst mogelijke aandacht en zorg is onderzocht op verblijfplaatsen en essentiële leefgebieden van beschermde soorten, is desondanks niet volledig uit te sluiten dat er verblijfplaatsen of essentieel leefgebied is gemist tijdens het onderzoek. Tevens kan het voorkomen dat tussen het uitvoeren van het onderzoek en de start van de geplande werkzaamheden, (beschermde) dieren zich vestigen in het plangebied en mogelijk negatieve effecten ondervinden van de werkzaamheden. Bij het aantreffen van beschermde soorten, zoals broedende vogels of vleermuizen, neem dan te allen tijde contact op met een ecologisch deskundige om vervolgstappen te bespreken om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen.

6 REFERENTIES

1. Rijksoverheid. Omgevingswet. (2024).
2. BIJ12 | Werkt voor provincies. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. (2017).
3. BIJ12 | Werkt voor provincies. Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis. (2017).
4. BIJ12 | Werkt voor provincies. *Kennisdocument Ruige Dwergvleermuis*. (2024).
5. BIJ12 | Werkt voor provincies. Kennisdocument Rosse vleermuis. (2017).
6. BIJ12 | Werkt voor provincies. Kennisdocument Watervleermuis. (2017).
7. Netwerk Groene Bureaus (werkgroep 'Standaarden en protocollen'). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. (2023).
8. Limpens, H., Twisk, P. & Veenbaas, G. *Met Vleermuizen Overweg*. (2004).

